

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/289/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116213192
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4116213192.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Borisa Minksa v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, 29. augusta 8, IČO: 308 07 484, proti žalovanému: H. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., U. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Ladislavom Chmelárom, advokátom, so sídlom Vráble, Levická 579, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Komunálna poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, o zaplatenie sumy 3 398,91 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného a o odvolaní intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 23. februára 2017, č. k. 18C/245/2016-97, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi voči žalovanému a voči intervenientovi nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 23. 02. 2017, č. k. 18C/245/2016-97, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 549,19 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „Zákon o sociálnom poistení“), § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. a/, § 4 ods. 3, § 5 ods. 1 písm. f/ zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „Zákon o povinnom zmluvnom poistení“) a § 441 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal na to, že žalobca sa žalobou zo dňa 19. 05. 2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3 398,91 eura titulom vyplatených dávok dôchodkového poistenia formou invalidného dôchodku poškodenému M. U., za obdobie od 18. 12. 2014 do 17. 01. 2016. Súd vydal dňa 25. 05. 2016 platobný rozkaz č. k. 18C/245/2016-9, proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor, súd zrušil platobný rozkaz a vo veci bolo nariadené pojednávanie. Žalovaný dňa 14. 06. 2016 navrhol, aby na strane žalovaného pristúpil do konania vedľajší účastník Komunálna poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group (návrh podaný za účinnosti OSP, do 30. 06. 2016). Dňa 11. 01. 2017 Komunálna poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group oznámila vstup do konania ako intervenient na strane žalovaného.

4. Žalobca na pojednávaní uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomne podanej žaloby s tým, že niekoľko konaní v obdobných veciach je už právoplatne skončených. Je potrebné sa zaoberať iba mierou spoluzavinenia, pripúšťa mieru spoluzavinenia, avšak tak ako výška bola určená v písomnom podaní intervenienta je prehnaná a za primeranú považoval zohľadniť výšku v rozsahu 25 %. Žiadal, aby súd spravodlivo zohľadnil mieru spoluzavinenia, tvrdenia právneho zástupcu žalovaného a intervenienta boli zohľadnené znalcom, znalec určil za hlavného vinníka žalovaného.

5. Právny zástupca žalovaného uviedol, že žalobu žiada zamietnuť. Žalovaný bol v konaní sp. zn. 5T/7/03 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví, pričom konajúcim súdom bolo uznesením toto konanie zastavené. V rámci tohto konania si žalovaný neuvedomil ďalšie následky v súvislosti s týmto rozhodnutím súdu v trestnej veci, keď poškodený jazdil na neosvetlenom bicykli mimo zastaveného územia, bez vysvetliteľných dôvodov 1,2 m od okraja vozovky a pod vplyvom alkoholu, ktorý bol zistený plynovou chromatografiou 0,65 promile. Poukázal na to, že podľa rozpravy a záverov znalca príbratého v trestnom konaní L. M. S., žalovaný bezpečne obišiel syna poškodeného U., ktorý jazdil v súlade s predpismi po pravom okraji cesty. Znalec v závere uviedol, že pričná poloha neosvetleného cyklistu na vozovke mimo obce z technického hľadiska nie je vysvetliteľná. V čase stretu sa cyklista nachádzal na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od pravého okraja vozovky resp., čiary pravej krajnice. Z technického hľadiska v priamej príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody je jazda neosvetleného cyklistu za zvýšenej viditeľnosti od 1,2 m od pravého okraja, pričom v jazde po pravej strane vozovky poškodenému nič nebránilo, vodič (žalovaný) sa ani teoreticky nemal možnosť vyhnúť, takto jazdiacemu cyklistovi vľavo tak, že by s vozidlom neprešiel do protismeru. K dopravnej nehode medzi týmito účastníkmi by s veľkou pravdepodobnosťou až hraničiacou istotou nebolo došlo, keby poškodený U. jazdil po pravom okraji vozovky tak, ako jeho syn a nie takmer v strede tohto jazdného pruhu, pričom vodič (žalovaný), by bol oboch cyklistov bezpečne obišiel bez ohľadu na to, akou rýchlosťou v danom mieste a čase išiel. Poukázal na obsah Znaleckého posudku č. 098/2002 znalca L. M. S., ktorý ním bol pre účely trestného konania vypracovaný, pričom na strane 16 tohto posudku doslovne uviedol, že z technického hľadiska v priamej príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody je jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od jej pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8Co/500/1963, podľa ktorého s ustálením viny v trestnom konaní vedenom proti obžalovanému nie je občianskoprávny súd viazaný, pokiaľ má určiť účasť na spôsobení vzniknutej škody súd v občianskoprávnom konaní, lebo podľa § 92 OSP (teraz § 135 ods. 1 OSP) je takýto súd viazaný právoplatným odcudzujúcim rozsudkom trestného súdu len v tom smere, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Ak súd v trestnom konaní vysloví aj spoluvinu poškodeného, občianskoprávny súd tým nie je viazaný. S poukázaním na uvedené by pri výške vyplácaného invalidného dôchodku poškodenému M. U. mal súd postupovať podľa ustanovenia § 111 ods. 1 Zákona o Sociálnom poistení, pretože je zrejma priama príčinná súvislosť so vznikom dopravnej nehody a konaním, porušením pravidiel cestnej premávky zo strany poškodeného M. U.. Do budúcnosti by mal žalobca pri priznávaní čiastočného invalidného dôchodku poškodenému U. zohľadňovať ust. § 111 ods. 1 cit. zákona.

6. Intervenient na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia, výšku miery krátenia tak, ako uviedol v písomnom podaní, považuje za oprávnenú a opodstatnenú. Poškodený U. riadil bicykel pod vplyvom alkoholu. V čase keď bol pod vplyvom alkoholu nemal vstupovať na vozovku ako účastník cestnej premávky. Poukázal na nesprávny spôsob jazdy pána U.. Navrhol žalobu zamietnuť a v prípade ak bude mať súd za to, že je žaloba podaná dôvodne, navrhol, aby súd rozhodol spravodlivo a prihliadol na spoluúčasť poškodeného.

7. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že žalovaný dňa 17. 03. 2002 o 19.30 hod. na ceste prvej triedy č. XX medzi obcami G. - S., viedol osobné motorové vozidlo O. XXX, D. XXX N., neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam, vzdialenosti rozhľadu, prekročil povolenú rýchlosť a narazil do zadnej časti neosvetleného bicykla, ktorý viedol M. U.. Poškodený M. U. následkom zrážky utrpel tržno - zmliaždenú ranu v oblasti temena hlavy, vnútro - lebečné krvácanie v ľavej čelovo - spánkovo - temennej oblasti hlavy pod tvrdým obalom mozgu, krvácanie pod jemný obal mozgu, pomliaždenie mozgu, nestabilnú zlomeninu druhého krčného stavca, zasahujúcu do oboch oblúkov stavca, zlomeninu prvého driekového stavca chrčtice, pomliaždenie hrudníka a brucha, s dobou liečenia a PN najmenej 6 mesiacov. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 5T/7/2003 zo dňa 22. 10. 2003, právoplatným dňa 18. 11. 2003, bolo trestné stíhanie voči žalovanému podmiennečne zastavené a bola mu uložená skúšobná doba v trvaní jeden rok. Žalovaný ako obžalovaný

sa k spáchaníu skutku v celom rozsahu priznal, trestnú činnosť oľutoval, jeho zavinenie bolo dostatočne preukázané, urobil všetky opatrenia smerujúce k tomu, aby poškodenému M. U. bola uhradená vzniknutá škoda, na základe čoho súd mohol postupovať podľa § 307 ods. 1 Trestného poriadku. V čase vzniku poistnej udalosti bolo k motorovému vozidlu O. XXX, EVČ: D. XXX N. uzatvorené v Komunálnej poisťovni, a. s., povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to poisťníkom otcom žalovaného S. T., nar. XX. XX. XXXX. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne bol vzhľadom na následky, ktoré poškodený M. U. utrpel pri dopravnej nehode, priznaný invalidný dôchodok. Žalobca vyplatil poškodenému M. U. za obdobie od 18. 12. 2014 do 17. 01. 2016 dávky dôchodkového poistenia v celkovej výške 3 398,91 eura, čo vyplýva z potvrdenia o vyplatených dávkach.

8. Prvoinštančný súd konštatoval, že nárok žalobcu podľa ust. § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení je jeho samostatným regresným nárokom, vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody má táto úprava povahu špecifického ustanovenia. Povinné zmluvné poistenie sa vzťahuje aj na škodu spôsobenú samotným vodičom a aj v prípade zodpovednosti vodiča za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zostáva zachovaná zodpovednosť prevádzateľa za škodu podľa zásad uvedených v § 427 Občianskeho zákonníka. Poškodený má tak možnosť uplatniť nárok na náhradu škody voči vodičovi aj voči prevádzateľovi vozidla. S poukazom na uvedené je daná pasívna legitimácia žalovaného. Pri posudzovaní nároku žalobcu treba skúmať prípadné spolu zavinenie poškodeného, ktorá má za následok obmedzenie zodpovednosti žalovaného.

9. V konaní nebolo sporné, že v čase vzniku nehody a poistnej udalosti mal prevádzkovateľ vozidla, otec žalovaného S. T. uzavretú Zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na motorové vozidlo zn. O. XXX I.: D. XXXN. u poisťovateľa (intervenienta). Bolo preukázané, že poškodený M. U. jazdil na vozovke 1,2 m od čiar pravej krajnice a znalec v rámci trestného konania uviedol, že z technického hľadiska príčinou vzniku dopravnej nehody bola rýchlosť jazdy vozidla 100 až 106 km/h. Z technického hľadiska v priamej príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody bola jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozidle vo vzdialenosti 1,2 m od jej pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. K vzniku škody prispel aj samotný poškodený M. U. tým, že jazdil na bicykli pod vplyvom alkoholu, čo spôsobilo jeho nestabilnú jazdu na vozovke, keď tesne pred nehodou jazdil v strede jazdného pruhu a nie na okraji vozovky. Táto skutočnosť nepochybne mala príčinu súvislosť so vznikom dopravnej nehody, čo dokazuje aj to, že rovnakým smerom jazdil aj syn poškodeného, ktorý jazdil pri bielej čiare označujúcej kraj vozovky. Žalovaný ho svojim motorovým vozidlom obišiel bez toho, aby došlo ku kolízii, pričom išiel rovnakou rýchlosťou, akou išiel v čase, kedy obchádzal jeho otca (pred brzdením). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ by bol jazdil M. U. spôsobom, ako jeho syn O., nebolo by s najväčšou pravdepodobnosťou došlo k dopravnej nehode, pretože pri jej šetrení nebolo zistené, že by žalovaný zišiel z cesty, resp. by zachytil cyklistov na krajnici.

10. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobcovi vznikla vyplatením dávok z dôchodkového zabezpečenia majetková škoda, ktorá je odškodniteľná pri splnení zákonných predpokladov. Taktiež bolo preukázané, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu škody vzniknutej výplatom dávok dôchodkového poistenia formou invalidného dôchodku poškodenému za obdobie od 18. 12. 2014 do 17. 01. 2016. Po zohľadnení všetkých príčin, ktoré sa podieľali na vzniku dopravnej nehody, ako aj s poukazom na obdobné veci, ktoré boli právoplatne skončené, súd dospel k záveru, že na vzniknutej nehode, v dôsledku ktorej došlo k poistnej udalosti a poškodeniu zdravia M. U. sa podieľal aj samotný poškodený. Z týchto dôvodov súd považoval za primeraný rozsah spolu zavinenia poškodeného na dopravnej nehode v rozsahu 25 %. Žalobca sa domáhal zaplata sumy 3 398,91 eura, 25 % predstavuje sumu 849,72 eura, ktorú súd odpočítal od uplatneného nároku žalobcu a priznal mu rozdiel týchto súm, t. j. 2 549,19 eura a vo zvyšku žalobu ako nedôvodne podanú zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca sa domáhal zaplata sumy 3 398,91 eura (100 %), úspešný bol v časti zaplata sumy 2 549,19 eura (75 %), úspech žalovaného bol 25 %. Čistý úspech žalobcu je v rozsahu 50 %. V konaní úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %, avšak keďže mu žiadne trovy konania nevznikli, rozhodol, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva. Súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súdny úradník a bolo zrejme, že žalobcovi žiadne trovy konania nevznikli, preto v záujme, aby bola

vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

12. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcej výrokovej časti podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

13. Žalovaný uviedol, že z protokolu o lekárskom vyšetrení ku skúške na alkohol v krvi dňa 17. 03. 2002 bolo preukázané, že poškodený M. U. podľa ošetrojúceho lekára O.. A. P. javil príznaky použitia alkoholu a oznámením zo dňa 26. 03. 2002 mu bol plynovou chromatografiou zistený alkohol 0,65 promile. Zároveň jazdil na neosvetlenom bicykli za zníženej viditeľnosti mimo zastavaného územia. Poukázal na znenie § 56 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku na str. 5 uviedol, že by pravdepodobne nebolo došlo k dopravnej nehode, ak by M. U. jazdil na vozovke podľa pravidiel cestnej premávky. Na uvedené skutočnosti mal súd prvej inštancie prihliadnuť a nárok žalobcu mal znížiť o 50 % v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka a zároveň mu mal priznať aj náhradu trov konania. Žalobca uplatňuje svoj nárok v zmysle § 238 Zákona o sociálnom poistení, avšak už neprihliada na § 111 ods. 1 cit. zákona, resp. § 113 ods. 2 tohto zákona. Prvoinštančný súd mal na uvedené skutočnosti prihliadnuť, pretože poškodený M. U. sa stal invalidným okrem iného aj v dôsledku stavu, ktorý si sám privodil požitím alkoholu, pričom je zrejme príčinná súvislosť so vznikom škody aj konaním poškodeného. Do pozornosti odvolacieho súdu dal rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 7C/130/2009-364, zo dňa 13. 11. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/106/2015-412, zo dňa 10. 09. 2015, ktorý rozhodoval na základe v rovnakej veci a za účasti tých istých účastníkov, len v inej výške uplatňovaného plnenia zo strany žalobcu, pričom rozhodol o znížení uplatňovanej sumy o 50 %. Ďalej poukázal na to, že v predmetnej veci súd na Okresnom súde Nitra vedené aj ďalšie konania, a to ohľadom plnenia za iné roky už vyplatených dávok zo strany žalobcu poškodenému M. U., z čoho vyplýva, že v prípade poberania dávok z dôchodkového poistenia formou invalidného dôchodku zo strany poškodeného M. U. bude povinný tieto nahradiť za každé obdobie, ktoré môže trvať až do jeho starobného dôchodku, a to za podmienok, kedy bola s intervenientom riadne uzatvorená poistná zmluva a nikdy neexistovali dôvody, ktoré by zakladali výluku z poistenia v zmysle § 5 ods. 1 písm. f/ Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Tvrdenia intervenienta, že mu neprináleží povinnosť plnenia voči žalobcovi z dôvodu, že k nehode došlo dňa 17. 03. 2002 popiera zmysel poistenia zodpovednosti, pretože podľa všeobecne akceptovateľnej myšlienky ten, kto má úžitky a výhody z určitých dovolených (rizikových) činností, musí niesť aj zvýšené nebezpečenstvo (riziko) zo závažných škôd z týchto činností.

14. Proti tomu rozsudku vo vyhovujúcej výrokovej časti podal v zákonnej lehote odvolanie aj intervenient na strane žalovaného, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na porušenie povinnosti ako účastníka cestnej premávky zo strany poškodeného, v dôsledku čoho sa javí spoluzavinenie vo výške 25 % ani neprímerane nízke. V tomto smere vychádzal z § 56 ods. 1 Zákona o cestnej premávke. Skutočnosť, že poškodený pod vplyvom alkoholu jazdil na vozovke neosvetlený a navyše takmer v jej strede výrazne prispeli k vzniku dopravnej nehody, ktorá by sa s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou nestala. Intervenient je častým účastníkom súdnych konaní, v ktorých voči nemu alebo voči škodcom, ktorí spôsobili škodu a mali uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení, v ktorom si uplatňujú poškodení nároky na náhradu škody, a preto dáva do pozornosti odvolaciemu súdu judikatúru ohľadom tejto problematiky, kde súdy v prípade prítomnosti alkoholu u poškodených uplatnili spoluzavinenie minimálne v rozsahu 50 %. Súd prvej inštancie mal z tohto dôvodu krátiť nárok žalobcu o 50 % a o ďalších 25 % za nesprávny spôsob jazdy za neosvetlený bicykel. Súd v občianskoprávnom konaní nie je viazaný ustálením viny v trestnom konaní proti obžalovanému pokiaľ ide o určenie účasti na spôsobení vzniknutej škody. Súdy sú viazané odsudzujúcim rozsudkom len v rozsahu toho, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Taktiež nemožno od vodiča motorového vozidla vyžadovať, aby predpokladal, že sa stretne so situáciou, kedy cyklista nerešpektuje svoje zákonné povinnosti, ktoré pre neho vyplývajú a jazdí po nesprávnej strane vozovky, a preto sa môže kedykoľvek objaviť pred jeho motorovým vozidlom.

15. Z odôvodnenia rozsudku možno nadobudnúť dojem, ako keby nárok žalobcu bol krytý poistnou zmluvou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového

vozidla č. XXXXXXXXXXXX, ktorú intervenient uzavrel so žalovaným a ktorá bola platná v čase vzniku dopravnej nehody. Do pozornosti odvolacieho súdu dal právnu úpravu v čase vzniku dopravnej nehody a poukázal na znenie § 4 ods. 1, § 4 ods.2 písm. a/ a § 4 ods. 3 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. V čase, kedy došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vznikla škoda poškodenému z dikcie § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení explicitne nevyplýva zákonná povinnosť intervenienta nahradiť za škodu (žalovaného) aj nároky uplatnené žalobcom. Táto povinnosť nevyplýva ani z obsahu Všeobecných poistných podmienok, ktoré boli súčasťou poistnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným. Keďže medzi intervenientom a žalovaným nedošlo k dojednaniu, že by intervenient za žalovaného nad rámec svojich zákonných povinností uhrádzal nároky oprávnených subjektov, intervenient je povinný uhrádzať len tie nároky poškodeného, úhrada ktorých mu ako zákonná povinnosť vyplývala zo znenia Zákona o povinnom zmluvnom poistení účinného k 17. 03. 2002. Na podporu svojich tvrdení poukázal na právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 24C/49/2011-139 zo dňa 21. 06. 2012. Povinnosť uhrádzať na základe povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aj dávky dôchodkového poistenia vyplýva pre intervenienta až odo dňa 01. 11. 2003, teda od účinnosti zákona č. 430/2003 Z. z. s tým, že uvedená povinnosť bola intervenientovi stanovená iba vo vzťahu k poškodenému, nie vo vzťahu k žalobcovi. Vzhľadom k uvedenému sa má žalobca právo domáhať od žalovaného náhrady vyplatených dávok dôchodkového poistenia poškodenému od intervenienta podľa § 4 ods. 3 Zákona o povinnom zmluvnom poistení až pri poistných udalostiach zakladajúcich právny vzťah z poistenia zodpovednosti vzniknutých po 01. 04. 2007. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie poukazoval na právnu úpravu zákona č. 381/2001 Z. z. účinnú od 01. 11. 2003 a zároveň aj na právnu úpravu účinnú od 01. 04. 2007, čím akoby stanovil, že právny vzťah medzi prevádzateľom motorového vozidla a intervenientom vznikol po 01. 04. 2007, čo nie je pravda, alebo či subsumoval právny vzťah existujúci medzi nimi v období od 01. 01. 2002 do 31. 12. 2005 po právnu úpravu účinnú po jeho zániku. V dôsledku uvedeného považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za zjavne arbitrárne a nepreskúmateľné.

16. K odvolaniu intervenienta sa vyjadril žalovaný, uvádzajúc, že sa s ním stotožňuje ohľadom argumentácie súvisiacej s určením rozsahu spoluzavinenia poškodeného a zníženia nároku žalobcu. Nestotožnil sa s odvolaním v časti, v ktorej intervenient uvádza, že nárok žalobcu nie je a nemôže byť krytý z poistnej zmluvy uzavretej medzi intervenientom a žalovaným. Domnieva sa, že tvrdenia intervenienta popierajú význam a zmysel poistenia zodpovednosti tak, ako to mal na mysli zákonodarca, pretože ten, kto má úžitky a výhody z určitých dovolených (rizikových) činností, musí niesť aj zvýšené nebezpečenstvo (riziko) zo závažných škôd z týchto činností.

17. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril intervenient, v ktorom uviedol, že aj naďalej zotrváva na svojich vyjadreniach tak, ako boli prezentované v konaní pred súdom prvej inštancie a pridržiava sa podaného odvolania. Nesúhlasí so závermi súdu v rozsahu určenia miery spoluzavinenia poškodeného M. U. za vzniknutú škodu a nestotožňuje sa ani s tvrdením žalovaného, že súd prvej inštancie mal pri svojom rozhodnutí prihliadnuť na to, že poškodený M. U. sa stal invalidným v dôsledku stavu, ktorý si privodil požitím alkoholu, čím spoluzavinil dopravnú nehodu. Rozhodnutie súdu, ktorým rozhodol o spoluzavinení poškodeného v rozsahu 25 %, považuje za nesprávne, a to s poukazom na skutočnosti, ktoré súd uviedol pri posudzovaní miery spoluzavinenia. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že poškodený bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu a zároveň jazdil po strede vozovky a nie na jej okraji. S poukazom na uvedené skutočnosti sa stanovenie miery spoluzavinenia vo výške 25 % javí ako neprimerané. Poškodený bol v čase jazdy na vozovke povinný dodržiavať povinného, ktoré mu vyplývajú zo Zákona o cestnej premávke. Poukázal na znenie § 56 ods. 1 a § 4 ods. 3 písm. b/ Zákona o cestnej premávke. Skutočnosť, že poškodený bol pod vplyvom alkoholu a zároveň jazdil v strede vozovky s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou prispeli k vzniku dopravnej nehody a keby tomu tak nebolo, k dopravnej nehody by nedošlo a žalovaný by poškodené obišiel rovnako tak, ako jeho syna. Tieto dve podstatné skutočnosti výraznou mierou prispeli k vzniku škody a obe boli vyvolané nezodpovedným konaním poškodeného. Stanovenie miery spoluzavinenia je s ohľadom na uvedené neprimerane nízke.

18. Poznamenal, že nárok žalobcu nie je krytý poistnou zmluvou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX, ktorú intervenient uzatvoril s prevádzateľom motorového vozidla a ktorá bola platná v čase vzniku dopravnej nehody. V tomto smere poukázal na právnu úpravu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v čase, kedy došlo k dopravnej nehode. V čase,

kedy došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vznikla škoda poškodenému M. U., t. j. dňa 17. 03. 2002, z dikcie § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení explicitne nevyplýva zákonná povinnosť intervenienta nahradiť za škodu (žalovaného) aj nároky uplatnené žalobcom. Táto povinnosť nevyplýva ani z obsahu Všeobecných poistných podmienok, ktoré boli súčasťou poistnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným. Keďže medzi intervenientom a žalovaným nedošlo k dojednaniu, že by intervenient za žalovaného nad rámec svojich zákonných povinností uhrádzal nároky oprávnených subjektov, intervenient je povinný uhrádzať len tie nároky poškodeného, úhrada ktorých mu ako zákonná povinnosť vyplývala zo znenia Zákona o povinnom zmluvnom poistení účinného k 17. 03. 2002. Povinnosť uhrádzať na základe povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla aj dávky dôchodkového poistenia vyplýva pre intervenienta až odo dňa 01. 11. 2003, teda od účinnosti zákona č. 430/2003 Z. z. s tým, že uvedená povinnosť bola intervenientovi stanovená iba vo vzťahu k poškodenému, nie vo vzťahu k žalobcovi, ktorý nemá a nemôže mať status poškodeného v zmysle Zákona o cestnej premávke. Žalobca však má právo domáhať sa voči žalovanému regresu v zmysle § 31 ods. 1 Zákona o Sociálnej poisťovni s účinnosťou od 01. 01. 2004 náhrady škody podľa § 238 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, pričom toto jeho právo nie je dotknuté. Až novelou Zákona o cestnej premávke zákonom č. 110/2007 Z. z. účinným od 01. 04. 2007 bola povinnosť intervenienta uhradiť na základe poistnej zmluvy povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uplatnené a preukázané náklady zdravotného poistenia, nemocenského poistenia alebo dôchodkového poistenia upravená vo vzťahu k príslušným subjektom vrátane žalobcu. Vzhľadom k uvedenému sa má žalobca právo domáhať od žalovaného náhrady vyplatených dávok dôchodkového poistenia poškodenému od intervenienta podľa § 4 ods. 3 Zákona o povinnom zmluvnom poistení až pri poistných udalostiach zakladajúcich právny vzťah z poistenia zodpovednosti vzniknutých po 01. 04. 2007.

19. K odvolaniu žalovaného a odvolaniu intervenienta sa písomne vyjadril žalobca uvádzajúc, že žalovaný bol v trestnom konaní uznaný vinným, pretože v mieste s maximálnou povolenou rýchlosťou 90 km/hod. jazdil pri zníženej viditeľnosti až rýchlosťou 100 - 106 km/hod. Stanovenie maximálnej povolenej rýchlosti neznamena, že ju musí vodič za každú cenu dodržiavať, ale mal by zodpovedne zvážiť svoje možnosti a schopnosti, ako aj stav vozovky a ďalšie okolnosti skôr, ako ju prekročí. V danom prípade nielenže žalovaný využil maximálnu povolenú rýchlosť, ale ju aj nezodpovedne prekročil, v dôsledku čoho nemal čas včas sa vyhnúť cyklistovi - poškodenému M. U.. Vzhľadom k uvedenému práve žalovaný svojim protiprávnym konaním zavinil, že došlo k výplate dávok sociálneho poistenia žalobcom. Znalec p. S. uviedol ako hlavnú príčinu vzniku dopravnej nehody rýchlosť vozidla, ktoré viedol žalovaný a k rovnakému záveru dospel aj Okresný súd Nitra v trestnom konaní. Žalobca nepopiera, že aj poškodený porušil svojim konaním pravidlá cestnej premávky, keďže jazdil neosvetlený takmer po strede vozovky a pod vplyvom alkoholu. Tieto skutočnosti boli podľa znalca len v príčinnej súvislosti s nehodou. Vzhľadom k tomu nepovažuje za spravodlivé, aby bola miera zavinenia poškodeného 50 %. Pokiaľ ide o rozhodnutia v obdobnej veci, na ktorú žalovaný poukazoval v odvolaní, kde bola miera spoluzavinenia 50 %, žalobca poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Nitra sp. zn. 19C/12/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/2/2014, sp. zn. 10C/289/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/180/2015 a sp. zn. 10C/97/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/192/2013, kde bola miera spoluzavinenia určená v rozpätí 25 % až 30 %.

20. V súvislosti s odvolaním intervenienta uviedol, že pokiaľ ide o jeho návrh na stanovenie miery spoluzavinenia v rozsahu 75 %, poukazuje na skutočnosti vyššie uvedené a nebude ich opakovať. V časti, v ktorej sa intervenient vyjadroval k dôvodom, pre ktoré odmieta uhradiť vzniknutú škodu žalobcovi, pričom poukazuje na to, že právna úprava platná v čase dopravnej nehody mu túto povinnosť neukladala konštatuje, že tvrdenia intervenienta sú absurdné ako aj jeho výklad zákona, ktorý je účelový a intervenient mal ako poisťovateľ povinnosť poistnú udalosť riadne zlikvidovať tak, ako to aj v minulosti robil, avšak náhradu škody, ktorá žalobcovi vznikla výplatou dôchodkových dávok poškodenému môžu žiadať v súdnom konaní výlučne od žalovaného (§ 238 Zákona o sociálnom poistení). Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam považuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti za vecne správny a navrhuje odvolaciemu súdu, aby ho potvrdil.

21. K vyjadreniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, uvádzajúc, že trvá na podanom odvolaní a v celom rozsahu naň odkazuje. Pokiaľ ide o vyjadrenie intervenienta, stotožňuje sa s ním s výnimkou výkladu Zákona o povinnom zmluvnom poistení, pretože tento je značne zúžený a nemá oporu v platnom práve. Navyše je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Zákona o povinnom zmluvnom

poistení. Tvrdenia intervenienta, že nárok žalobcu nie je krytý poistnou zmluvou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 5000276819, ktorú uzatvoril intervenient s prevádzateľom motorového vozidla, popiera zmysel poistenia zodpovednosti tak, ako to mal na mysli zákonodarca.

22. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu intervenienta a vyjadreniu žalobcu sa písomne vyjadril intervenient, uvádzajúc, že zotrváva na svojich predchádzajúcich podaniach doručených súdu prvej inštancie. Opätovne uviedol, že sa nestotožňuje so závermi súdu prvej inštancie ohľadom určenia miery spoluzavinenia poškodeného v rozsahu 25 %, keďže bolo preukázané viacnásobné porušenie zákonných povinností poškodeného ako účastníka cestnej premávky. Poukázal na to, že zníženie nároku žalobcu v uvedenom rozsahu je neprimerane nízke vo vzťahu k závažnému porušeniu povinností poškodeným. Taktiež zdôraznil, že nárok žalobcu nie je krytý poistnou zmluvou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX, ktorú mal intervenient uzavretý so žalovaným v čase vzniku dopravnej nehody poukazujúc pritom na právnu úpravu platnú a účinnú v čase vzniku dopravnej nehody. Keďže takáto povinnosť nebola osobitne so žalovaným dojednaná a nevyplýva mu ani z obsahu Všeobecných poistných podmienok, nemožno dospieť k záveru, že by bol intervenient povinný uhrádzať nároky poškodeného. Záverom na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C/244/2015-127 zo dňa 21. 04. 2017.

23. K vyjadreniu žalovaného zo dňa 07. 05. 2017 sa písomne vyjadril intervenient, uvádzajúc, že zotrváva na svojich vyjadreniach tak, ako boli súdu prvej inštancie a zároveň sa v celom rozsahu pridržiava obsahu podaného odvolania. Vo vyjadrení uviedol rovnaké skutočnosti, ako v predchádzajúcich podaniach, a to týkajúce sa porušenia povinností poškodeného ako účastníka cestnej premávky, nesúhlasu s rozsahom zníženia nároku žalobcu v rozsahu 25 % a právnej úpravy v čase vzniku dopravnej nehody, ktorá vylučuje povinnosť intervenienta pokryť zmluvou o povinnom zmluvnom poistení uzavretou so žalovaným nárok žalobcu uplatnený v predmetnom konaní.

24. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobcu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý poznamenal, že v ďalšom odkazuje na svoje vyjadrenie zo dňa 02. 05. 2017 a 12. 06. 2017, na ktorých trvá. V súvislosti s predložením fotokópie rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 01. 2017 poznamenal, že nie je zrejmé, či je rozsudok právoplatný, a preto sa k nemu nebude vyjadrovať, pretože to považuje za predčasné.

25. K vyjadreniu intervenienta sa písomne vyjadril žalobca, ktorý zdôraznil, že sa s týmto vyjadrením stotožňuje iba v jeho prvej časti. Pokiaľ ide o druhú časť týkajúcu sa výkladu Zákona o povinnom zmluvnom poistení v nadväznosti na argumentáciu intervenienta, že nie je v zmysle právnej úpravy platnej a účinnej v čase vzniku dopravnej nehody povinný pokryť nárok žalobcu s poukazom na uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení so žalovaným, s týmto sa nestotožňuje. V súvislosti s predloženým rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C/244/2015-127 zo dňa 21. 04. 2017 uviedol, že podľa logiky intervenienta a právneho názoru súdu prvej inštancie možno vyvodiť, že intervenientovi nevyplývala ani povinnosť na uhradenie nákladov zdravotnej poisťovni, resp. dávok nemocenského poistenia, pretože takáto náhrada v § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení účinného k dátumu vzniku dopravnej nehody upravená nebola. Konštatoval, že tieto náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť s predmetnou dopravnou nehodou boli zdravotnej poisťovni vyplatené, rovnako tak ako aj náhrada počas trvania práceneschopnosti poškodeného. Predložený rozsudok Okresného súdu Bratislava I bol v zákonom stanovenej lehote napadnutý odvolaním, ktoré bolo súdu prvej inštancie zaslané dňa 15. 06. 2017.

26. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nevzhliadol dôvod na nariadenie pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a kontrário s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného ani odvolanie intervenienta nie sú dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti ako aj v časti výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

27. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová

právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

28. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z., sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania (§ 31 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov účinného do 01. 01. 2004).

Podľa § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 274/1994 Z. z., sociálna poisťovňa rozhoduje o dávkach dôchodkového zabezpečenia, zabezpečuje výplatu v rozsahu podľa osobitných predpisov. Medzi tieto predpisy patrilo do 31. decembra 2003 predovšetkým zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších zmien a doplnkov. Povinnosť sociálnej poisťovni poskytovať dávky dôchodkového zabezpečenia vznikla pri splnení stanovených podmienok a to bez ohľadu na to, z akého dôvodu došlo k vzniku nároku na tieto dávky. V prípade dávky poskytnutej vo forme invalidného dôchodku vznikla teda táto povinnosť bez ohľadu na to, či poškodenie zdravia odôvodňujúce jej priznanie bolo spôsobené zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, alebo následkom inej udalosti.

V zmysle § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov má sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky sociálnej poisťovne a výške vyplatených dávok (v znení účinnom od 01. 01. 2004).

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. účinného od 01. 04. 2007, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

29. Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa podanou žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 19. 05. 2016 domáhal zaplata sumy 3 398,91 eura od žalovaného, titulom regresného nároku v zmysle § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Žalovaný svojim protiprávnym konaním spôsobil škodu na zdraví M. U., nar. XX. XX. XXXX (poškodený). Rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 03. 2003 bol poškodenému priznaný invalidný

dôchodok v dôsledku vzniku následkov ublíženia na zdraví, ktoré utrpel pri autonehode spôsobenej žalovaným dňa 17. 03. 2002. Trestné stíhanie proti žalovanému bolo Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 22.10.2003 č. k. 5T 7/03 podmienčne zastavené a žalovanému ako obžalovanému v trestnom konaní bola stanovená skúšobná doba v trvaní jedného roka.. V odôvodnení uvedeného uznesenia sa udáva, že na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že obžalovaný sa v plnom rozsahu doznal k spáchaniu skutku, trestnú činnosť oľutoval, jeho zavinenie bolo preukázané aj výpoveďami svedkov M. U., O. U., W. Z. a R. O.. Zo znaleckých posudkov bolo taktiež preukázané, že predmetnú dopravnú nehodu zaviniť žalovaný a v dôsledku tejto dopravnej nehody u poškodeného došlo k ťažkej ujme na zdraví. Sociálna poisťovňa - ústredie v dôsledku uvedených skutočností vyplatila poškodenému za obdobie od 18. 12. 2014 do 17. 01. 2016 invalidný dôchodok v celkovej výške 3 398,91 eura, ktorého náhrady sa v tomto konaní v postavení žalobcu domáha.

30. Odvolací súd preskúmavajúc dôvodnosť podaného odvolania žalovaného, ako aj odvolania intervenienta dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré následne podriadil pod právny režim správnych právnych predpisov a vec následne správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP, preto odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom a odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v celom rozsahu odkazuje v súlade s § 387 ods. 2 a ktoré nebude nadbytočne opakovať.

31. Na podporu správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie poznamenáva, že zákon č. 381/2001 Z. z. upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V prípade, že daný vzťah nebude upravený týmto osobitným právnym predpisom, subsidiárne sa na poistenie zodpovednosti vzťahujú osobitné právne predpisy, medzi inými aj Občiansky zákonník (§ 1 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení). Zákon o povinnom zmluvnom poistení vymedzuje pojem poškodeného, ktorým sa rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona. Pri určení koho považovať za poškodeného je nutné vychádzať z vymedzenia predpokladov všeobecnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb za škodu. Predpokladom vzniku zodpovednosti je porušenie právnej povinnosti, prípadne vznik určitej škodnej udalosti (pre vznik ktorej nie je predpoklad porušenie nejakej povinnosti v prípade objektívnej zodpovednosti), vznik škody, existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti, prípadne určitej škodnej udalosti a vznikom škody. V prípade Zákona o povinnom zmluvnom poistení sa poškodeným rozumie ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu. Teda vznik zodpovednosti je spájaný so škodovou udalosťou - prevádzkou motorového vozidla, ktorú upravuje § 427 Občianskeho zákonníka a vznikom škody v príčinnej súvislosti s touto prevádzkou motorového vozidla. Vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného a konkrétnou škodovou udalosťou sa zisťuje príčinná súvislosť. Vždy musí ísť o priamu (nie sprostredkovanú) príčinu. Ako už ustálila aj súdna prax, príčinnú súvislosť nemožno vyvodzovať z niečoho, čo samé je už následkom škodnej udalosti, za ktorú škodca zodpovedá. Príčinou vzniku škody môže byť len okolnosť, ktorá konkrétnu ujmu spôsobila.

32. Poškodeným pre účely Zákona o povinnom zmluvnom poistení v zmysle vyššie chápaného vzniku práva na náhradu škody voči osobe, ktorá je za túto škodu zodpovedná, tak môže byť len ten, kto priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu. V prejednávanej veci prevádzkou osobného motorového vozidla O. bola spôsobená škoda na zdraví poškodenému M. U., nar. XX. XX. XXXX. Sociálna poisťovňa má právo na náhradu škody voči tretím osobám, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. V tomto prípade je uvedený nárok poisťovne regresným nárokom, tzn. ide o špecifickú formu postihu, ktorú možno označiť ako zvláštny spôsob náhrady škody, nie je tu však priama príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou, dopravnou nehodou a výplatom dávok Sociálnou poisťovňou poškodenému. Dopravná nehoda bola sprostredkovanou príčinou vzniku škody Sociálnej poisťovne, ktorej ujma vznikla nie z dôvodu predmetnej škodnej udalosti, ale z dôvodu poškodenia zdravia M. U., nar. XX. XX. XXXX, ktorý si v súvislosti s ňou uplatňoval nároky zo Zákona o sociálnom poistení.

33. Sociálna poisťovňa preto nie je poškodeným v zmysle pojmu poškodeného ako je vymedzený v Zákone o povinnom zmluvnom poistení. Tomuto záveru podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá aj znenie ust. § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktorý hovorí o tom, aké nároky za poisteného hradí poisťovateľ poškodenému. Ide o nárok na náhradu škody, ktorá vznikla priamo v súvislosti so škodnou udalosťou, prevádzkou motorového vozidla. Do tohto nie je zahrnutý nárok na

náhradu nákladov zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, ktoré sú špecifikované osobitne v ods. 3 § 4 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Už z tohto systematického znenia právneho predpisu možno ustáliť, že subjekty, ktoré sú nositeľmi práva postihu, regresného nároku, ktorý nevznikol v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, ale majú charakter zvláštnej náhrady škody, nie sú subsumované pod pojem poškodeného.

34. Regresná náhrada, ktorá vyplýva zo zákona č. 461/2003 Z. z. ako normy verejného práva, má iný charakter ako škoda, ktorá je spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktorá je súkromno-právnou kategóriou. V tomto prípade platí aj odlišný prístup k uvedeným inštitútom. Nárok Sociálnej poisťovne na regresnú náhradu je daný vždy na posúdenie súdu. Keďže úlohou regresnej náhrady je jednak výchova k zvyšovaniu zodpovednosti fyzických a právnických osôb za to, že sa budú správať tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu zdravia a telesnej nedotknuteľnosti a až v druhom rade ide aspoň o čiastočnú úhradu nákladov, ktoré vznikli tým, že bolo niekomu spôsobené poškodenie na zdraví alebo smrť. Preto aj dôvodnosť tohto nároku je posudzovaná odlišne, prísnejšie.

35. Ďalej možno konštatovať, že je nesporné, že ustanovenie § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zakladá regresný nárok sociálnej poisťovne voči tretím osobám, ak sú splnené zákonné predpoklady v ňom uvedené. Poskytnutím dávok z nemocenského poistenia alebo z dôchodkového zabezpečenia, na ktoré vznikol oprávnený nárok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, vznikla sociálnej poisťovni nepochybne majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov, preto, ak uvedený regresný nárok, a to aj keď nie je nárokom na náhradu škody na zdraví poškodeného podľa Občianskeho zákonníka, je svojím charakterom samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. (predtým z ust. § 31 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z. z.), majúceho z toho dôvodu (teda z dôvodu, že upravuje občianskoprávny nárok) povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Pomer špeciality tohto ustanovenia vo vzťahu k Občianskemu zákonníku znamená, že právny vzťah, ktorého sa uvedené ustanovenie týka, sa v otázkach, ktoré nie sú nimi upravené, riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka o náhrade škody.

36. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu a v nadväznosti na to aj odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne konštatoval dôvodnosť regresného nároku žalobcu od žalovaného ako osoby spoluzodpovednej za poškodenie zdravia M. U., nar. XX. XX. XXXX (poškodeného), ktorému žalobca v dôsledku spôsobenej dopravnej nehody, ktorej účastníkmi boli prevádzkovateľ motorového vozidla (žalovaný) a M. U. (poškodený) vypláca dávky invalidného dôchodku. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia správne poznamenal, že rozhodnutím z trestného konania je viazaný súd v občianskoprávnom konaní, v ktorom rozhoduje o regresnom nároku žalobcu, len v rozsahu, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Vzhľadom k uvedenému je predmetom konania je len určenie výšku spoluzavinenia poškodeného, ktorý taktiež porušil svojich zákonné povinnosti ako účastník cestnej premávky, keď v čase zníženej viditeľnosti jazdil po vozovke neosvetlený a vo vzdialenosti 1,2 m od pravého okraja vozovky. Navyše bol pod vplyvom alkoholu, keď mu bola zistená jeho prítomnosť vo výške 0,65 promile. Súd prvej inštancie sa podľa odvolacieho súdu dôsledne zaoberal tým, či mal poškodený na vzniku dopravnej nehody podiel a ak áno, tak v akom rozsahu, teda správne posudzoval mieru zavinenia oboch účastníkov dopravnej nehody.

37. Odvolací súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie ohľadom miery spoluzavinenia poškodeného vo výške 25 %, zohľadniac pritom nielen porušenia pravidiel cestnej premávky zo strany žalovaného ako vodiča motorového vozidla, ale aj poškodeného, ktorý bol rovnako tak ako žalovaný účastníkom cestnej premávky a bol povinný dodržiavať povinnosti vyplývajúce mu zo zákona 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách. Súd prvej inštancie vychádzajúc z predloženého znaleckého posudku Ing. M. S. č. XXX/XXXX zohľadnil všetky skutočnosti, ktoré sa podieľali na vzniku dopravnej nehody a to aj v závislosti od závažnosti ich porušenia vo vzťahu k spôsobeniu predmetnej dopravnej nehody. Zo záverov znaleckého posúdenia jednoznačne vyplýva (ako to už konštatoval súd prvej inštancie), že z technického hľadiska možno ako príčinu vzniku dopravnej nehody považovať rýchlosť jazdy vozidla žalovaného 100 až 106 km/hod., čo je rýchlosť vyššia ako rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča 66 až 71 km/hod. Znalec taktiež uviedol, že z technického hľadiska je v priamej príčinnej súvislosti aj jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od jej pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. Spôsob poškodenia zadného kolesa bicykla

a konečné polohy cyklistu na pravom okraji vozovky a bicykla v priekope vpravo od vozovky nasvedčujú súbežnému smeru jazdy cyklistu a ich súbežným polohám v čase stretu. Vodič na cyklistu na vozovke reagoval neskôr, ako mal možnosť cyklistu vidieť a ako z technického hľadiska mohol reagovať.

38. Poukazujúc na vyššie uvedené závery znalcov je nad mieru všetkých pochybností hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody prekročenie maximálnej povolenej rýchlosti jazdy vodiča, ktorá nebola primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča a neskoršia reakcia vodiča v dôsledku jazdy v rýchlosti 100 až 106 km/hod. Bolo však potrebné zohľadniť to, že na dopravnej nehode sa spolupodieľal aj poškodený, ktorý ako cyklista jazdil na neosvetlenom bicykli vo vzdialenosti 1,2 m od pravého okraja vozovky a pod vplyvom alkoholu v krvi (0,65 promile). Znalec jednoznačne skonštatoval, že pri rýchlosti jazdy 65 až 70 km/hod., čo bola rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča, by aj napriek oneskorenej reakcii vodiča, zhodnej ako počas nehodového deja, vozidlo bolo zbrzdilo na rýchlosť jazdy cyklistu pred nárazom do cyklistu.

39. Súd prvej inštancie dospel správne k záveru, že hoci spôsob jazdy cyklistu, ktorý bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu, táto okolnosť ako uviedol znalec v znaleckom posudku, nebola hlavnou príčinou vzniku predmetnej dopravnej nehody, preto s poukazom len na uvedené nemožno dospieť k záveru, že by bol dôvodný návrh na zníženie nároku žalobcu na 50 % a viac ako žiadal žalovaný v podanom odvolaní, resp. 75 % tak ako žiadal v odvolaní intervenient. Vzhľadom k tomu, že hlavné príčiny vzniku dopravnej nehody znalec určil na ťarchu žalovaného, odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý nárok žalobcu krátil vo výške 25 %. Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacími námietkami žalovaného, resp. intervenienta, že takéto zníženie je neprimerane nízke, ale práve naopak, odvolaciemu súdu sa javí ako spravodlivé a v súlade so skutkovým a právnym stavom danej veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o krátení nároku žalobcu o 25 % sa nevymyká z doterajšej rozhodovacej činnosti súdov v tejto veci, keď Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 10. apríla 2014, č. k. 9Co/2/2014-175 potvrdil v napadnutej vyhovujúcej časti rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 19C/12/2011-145, ktorým bolo spoluzavinenie poškodeného stanovené v rozsahu 25%; rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. marca 2015, č. k. 7Co/192/2013-24 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 6. marca 2013 č. k. 10C/97/2012-201, ktorým bolo spoluzavinenie poškodeného stanovené v rozsahu 30 %.

40. Konštatovanie intervenienta ohľadom skutočností, že predmetný nárok žalobcu nemôže byť následne predmetom plnenia zo strany intervenienta ako poisťovateľa titulom zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX, ktorú mal intervenient uzavretú so žalovaným v čase vzniku dopravnej nehody, odvolací súd uvádza, že uvedené je predmetom samostatného konania. Posudzovanie uvedeného nároku prekračuje právomoc súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu v tomto konaní, preto sa odvolací súd k uvedeným námietkami ďalej nezaoberal.

41. Poukazujúc na uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil s určením rozsahu spoluzavinenia poškodeného na dopravnej nehode v rozsahu 25 % súdom prvej inštancie. Odvolací súd v odvolacom konaní nezhliadol dôvodnosť odvolacích námietok žalovaného a taktiež ani intervenienta, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku, ako aj v časti výroku o trovách ako vecne správny potvrdil v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP.

42. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní voči procesne neúspešnému žalovanému a intervenientovi nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil.

43. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).